

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 70

Ταχ. Δ/νση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
105 63, Αθήνα

Πληροφορίες: Δ. Ζαραλίδου

Τηλέφωνο: 210 3742079

Email: d.zaralidou@minfin.gr

Προς : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Ιόνια Νησιά»

e-mail: ionia@mou.gr

tspiggos@mou.gr

kaspiotis@mou.gr

akaramanos@mou.gr

gfeloukas@mou.gr

arousou@mou.gr

**ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης για το σχέδιο Πρόσκλησης με τίτλο «Ολοκληρωμένα Τοπικά
Σχέδια Δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας στην ΠΙΝ»**

**Σχετ: Το από 19-01-2026 απεσταλμένο ηλεκτρονικό μήνυμά σας και τα συνημμένα σε
αυτό έγγραφα (Α.Π. εισ. 8319 ΥΠΕΘΟΟ/ΕΥΚΕ-ΧΕ 70/19-01-2026).**

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, στο οποίο επισυνάπτονται

1ο. Το με Α.Π. οικ. 75/19-01-2026 έγγραφο με θέμα «Γνωμοδότηση επί του σχεδίου
Πρόσκλησης ΙΟΝ58»,

2ο. Το σχέδιο Πρόσκλησης με Κωδικό ΙΟΝ58, Α/Α ΟΠΣ 20327 και με τίτλο «Ολοκληρωμένα
Τοπικά Σχέδια Δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας στην ΠΙΝ»,

η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ιόνια Νησιά», ζητά την άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ,
αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων του ανωτέρω σχεδίου
Πρόσκλησης.

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
επισημαίνονται τα εξής:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Στην υποβληθείσα Πρόσκληση προβλέπεται ότι, μέσω της δράσης επιδιώκεται η υποστήριξη των παιδιών και εφήβων της ΠΙΝ, με στόχο τη δημιουργία ενός ισχυρού τοπικού κοινωνικού δικτύου παιδικής προστασίας με επίκεντρο το παιδί, υιοθετώντας και προωθώντας τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν συμβάλλουν στους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας και συνδέονται με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας «Εγγύηση για το παιδί (Child Guarantee)», όπως αποτυπώθηκαν και εξειδικεύτηκαν στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ».

Αντικείμενο της δράσης αποτελεί η ανάπτυξη/υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης σε τοπικό επίπεδο για τη στήριξη παιδιών & εφήβων που διατρέχουν ή βιώνουν αυξημένο κίνδυνο φτώχειας στην Π.Ι.Ν.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων (τοπικών) Σχεδίων Δράσης, δύναται (ενδεικτικά) να υλοποιηθούν οι παρακάτω δράσεις/υπηρεσίες:

- Δημιουργία μητρώου ωφελούμενων παιδιών που έχουν ανάγκη, και παιδιών που διατρέχουν κίνδυνο για την έγκαιρη αναγνώριση και παρέμβαση.
- Κοινωνική εργασία για την πρόληψη, αναγνώριση της παιδικής κακοποίησης.
- Ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη/συμβουλευτική των ωφελούμενων.
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης της οικογένειας.
- Υπηρεσίες υγείας, π.χ. λογοθεραπεία, εργοθεραπεία κλπ, συμπληρωματικά με τα υπάρχοντα προγράμματα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας που αφορούν στην πρώιμη παιδική παρέμβαση.
- Υποστήριξη σε θέματα εκπαίδευσης, πχ. κοινωνικά φροντιστήρια, παρακολούθηση μαθημάτων ξένων γλωσσών κλπ.
- Δημιουργική απασχόληση παιδιών και συμμετοχή σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες, π.χ. αθλητισμός, μουσική, χορός κλπ.
- Συμμετοχή σε συμπεριληπτικές δράσεις ένταξης με παιδιά διαφόρων ομάδων [παιδιά με αναπηρία, Ρομά, Πολίτης Τρίτης Χώρας (ΠΤΧ) κλπ.]
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινότητας σχετικά με την προστασία των παιδιών και πρόληψη της κακοποίησης και της παραμέλησής τους.
- Διασύνδεση με τα προγράμματα στεγαστικής συνδρομής, στα οποία συμμετέχει ο εκάστοτε Δήμος αλλά και οι συνεργαζόμενοι φορείς, στις περιπτώσεις παιδιών και των οικογενειών τους που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες.
- Άλλες υπηρεσίες που θα προκύψουν από την εξατομικευμένη διάγνωση αναγκών.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω υπηρεσιών θα απαιτηθεί προσωπικό συναφών ειδικοτήτων, όπως ενδεικτικά, κοινωνικός/ή λειτουργός, ψυχολόγος, ειδικός παιδαγωγός, διοικητικός υπάλληλος κλπ.

Διευκρινίζεται ότι το ολοκληρωμένο (τοπικό) Σχέδιο Δράσης που αποτελεί προ-απαιτούμενο για την υποβολή σχετικής πρότασης, περιλαμβάνει (τουλάχιστον):

- Τεκμηρίωση της ομάδας στόχου με αναφορά στον αριθμό και τα χαρακτηριστικά των ωφελούμενων (με σαφή κριτήρια επιλογής)
- Μεθοδολογία διάγνωσης αναγκών, κατάρτισης και παρακολούθησης ατομικού σχεδίου
- Περιγραφή προτεινόμενων δράσεων υποστήριξης και τρόπος υλοποίησης
- Περιγραφή συνεργαζόμενων φορέων, κατανομή αρμοδιοτήτων διαχείρισης και υλοποίησης της πράξης
- Μεθοδολογία αξιολόγησης της πράξης και τεκμηρίωση της βιωσιμότητάς της.

Τα σχέδια που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνδυάζουν παρεμβάσεις σε διαφορετικούς τομείς που συνδέονται με την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να αξιοποιήσουν στο σχέδιό τους τις παραπάνω προτεινόμενες παρεμβάσεις ή κάποιες από αυτές, σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του σχεδίου και η ανταπόκρισή του στις ανάγκες της ομάδας στόχου.

Οι προτεινόμενες δράσεις μπορούν να αναπτυχθούν εξ αρχής και ειδικά στο πλαίσιο του σχεδίου, π.χ. συμβουλευτική οικογένειας και εφήβων μέσα από την πρόσληψη και απασχόληση κατάλληλου προσωπικού, ή να αξιοποιούν υφιστάμενες υπηρεσίες μέσω παραπομπών, ή να εξασφαλίζουν την παροχή υπηρεσιών του ιδιωτικού τομέα μέσω voucher, πχ. συμμετοχή σε μαθήματα και δραστηριότητες ή να αναθέτουν υπηρεσίες, βάσει του οικείου θεσμικού πλαισίου, πχ. διοργάνωση εκδηλώσεων, δημιουργία λογισμικού κλπ. Σε κάθε περίπτωση ο τρόπος υλοποίησης των παρεμβάσεων θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι είναι ο πλέον κατάλληλος με όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Πράξης είναι Δήμοι, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού (Δήμοι) της ΠΙΝ ή τα νομικά πρόσωπα αυτών.

Ο Κύριος Δικαιούχος που αναλαμβάνει την υποβολή της πρότασης, σε περιπτώσεις προτάσεων όπου η υλοποίησή τους πραγματοποιείται από πολλαπλούς δικαιούχους είναι ο Δικαιούχος που ορίζεται από το σύνολο των δικαιούχων / συνδικαιούχων.

Ο **προϋπολογισμός** της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **1.860.000,00 €**.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν

τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι **κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.**

3. Προκειμένου να καθοριστεί εάν, οι ανωτέρω δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν μέσω της υπό εξέταση Πρόσκλησης ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί **εάν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ** για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης:

- α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους,
- β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος,
- γ) επιλεκτική μεταχείριση,
- δ) επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού.

Η σωρευτική πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων είναι αναγκαίο να εξεταστεί σε τρία (3) επίπεδα:

- α.** Δικαιούχων,
- β.** Αναδόχων και
- γ.** Ωφελομένων από την παροχή των λόγω υπηρεσιών.

4. Όσον αφορά **τους Δικαιούχους, οι δράσεις της υπό εξέταση Πρόσκλησης**, που αφορούν στην υποστήριξη των παιδιών και εφήβων της ΠΙΝ, όπως *ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη/συμβουλευτική, συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης της οικογένειας, υπηρεσίες υγείας, π.χ. λογοθεραπεία, εργοθεραπεία κλπ., υποστήριξη σε θέματα εκπαίδευσης, π.χ. κοινωνικά φροντιστήρια, παρακολούθηση μαθημάτων ξένων γλωσσών* **συνιστούν οικονομική δραστηριότητα**, καθώς υφίσταται μία πλήρως απελευθερωμένη αγορά και υπάρχουν και άλλες οικονομικές οντότητες που προτίθενται και δύνανται να παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες.

Ως εκ τούτου πρέπει να εξεταστεί αν οι δράσεις ενέχουν ή όχι στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι, οι προς χρηματοδότηση Πράξεις δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, καθώς δεν θα προκύπτει πλεονέκτημα προς τους δυνητικούς Δικαιούχους, πρέπει οι Δικαιούχοι να διενεργήσουν διεθνή ανοιχτό δημόσιο διαγωνισμό για το σύνολο του προϋπολογισμού της Πρόσκλησης, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου (ίση μεταχείριση των υποψηφίων Αναδόχων, διαφάνεια, δημοσιότητα της διαδικασίας, αναλογικός χαρακτήρας του ανταλλάγματος του αναδόχου, αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού, αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης υπηρεσιών που παρέχονται από ανάλογους φορείς κατάρτισης του εξωτερικού) στη βάση ανταγωνιστικής και διαγωνιστικής διαδικασίας με την υποβολή προσφορών, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία τις διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων.

Ως εκ τούτου οι Δικαιούχοι πρέπει:

- i. Να αναθέσουν σε άλλες οικονομικές οντότητες τις σχετικές υπηρεσίες (κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η όσο το δυνατόν καλύτερη λύση με το χαμηλότερο κόστος),
- ii. Να μην αποκλείονται από τη διαγωνιστική διαδικασία, με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης, οποιαδήποτε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ανταποκρίνονται στα διαγωνιστικά κριτήρια επαγγελματικής επάρκειας, και
- iii. Η χορηγούμενη κρατική χρηματοδότηση να καλύπτει μόνο τις δαπάνες των αναδόχων για την παροχή των περιγραφόμενων υπηρεσιών βάσει των τιμών της αγοράς, καθώς και ένα εύλογο κέρδος, το οποίο θα προκύψει από τη διαγωνιστική διαδικασία.

Διαφορετικά, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν χορηγείται κάποιο οικονομικό πλεονέκτημα **στους Δικαιούχους και στους Αναδόχους**, η σχετική χρηματοδότηση πρέπει να καλύπτει μόνο το απολύτως αναγκαίο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, βάσει αγοραίων τιμών. Δεν πρέπει να αποδίδεται κανενός είδους πλεονέκτημα στους Δικαιούχους ή τους Αναδόχους καθ' οιονδήποτε τρόπο και να μην παρακρατείται οποιοδήποτε ποσό, π.χ. για διαχειριστικά κόστη ή οποιοδήποτε άλλο κόστος.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί, ώστε να αποκλείεται κάθε ενδεχόμενη χρήση του ποσού που δίδεται στους Δικαιούχους ή τους Αναδόχους για την κάλυψη άλλων δαπανών, πλην αυτών που αφορούν ειδικά τη συγκεκριμένη δράση (παρ. 212 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) προκειμένου να αποκλειστεί η σταυροειδής επιδότηση ή η μη επιλεξιμότητα δαπανών.

Ειδικά, **εάν τμήμα των πόρων αποδοθεί στους Δικαιούχους** για την υλοποίηση μέρους της Πράξης με ίδια μέσα ή για την κάλυψη διαχειριστικού κόστους αυτής, **η σχετική δαπάνη μπορεί να καταστεί ως συμβατή ενίσχυση στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831**

της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Ωστόσο, στην περίπτωση, κατά την οποία ο **Δικαιούχος είναι Δήμος** και εφόσον παρασχεθεί η κατάλληλη τεκμηρίωση, δύναται η συγκεκριμένη χρηματοδότηση να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής **του σημείου 196 της Ανακοίνωσης** της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01), όπου αναφέρεται ότι: «*Η Επιτροπή σε ορισμένες από τις αποφάσεις της έκρινε ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων των υποθέσεων, το μέτρο είχε καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρέαζε καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Στις εν λόγω υποθέσεις η Επιτροπή διαπίστωσε, συγκεκριμένα, ότι ο δικαιούχος παρείχε αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και ήταν απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, και ότι δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης*».

Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε κάποιες περιπτώσεις έχει κρίνει ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων, **ορισμένες δραστηριότητες είχαν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και, κατά συνέπεια, δεν επηρέαζαν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών** λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

- α) η δραστηριότητα του Δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε **περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής** εντός ενός κράτους μέλους,
- β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα **αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,**
- γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει **αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές,** καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

Η Επιτροπή, όπως προκύπτει από την πρακτική της, για να τεκμηριώσει ότι συντρέχουν τα παραπάνω κριτήρια, εξετάζει, συνεκτιμά και αξιολογεί ορισμένες παραμέτρους, τις οποίες σταθμίζει συνολικά, ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης. Προκειμένου να αξιολογήσει **εάν, στην περίπτωση της κρατικής χρηματοδότησης μιας δραστηριότητας, συντρέχουν τα προαναφερθέντα κριτήρια, οπότε δεν επηρεάζεται το ενδοκοινοτικό εμπόριο,** η Επιτροπή έχει εξετάσει τις παρακάτω παραμέτρους:

- Την περιορισμένη περιοχή εντός του κράτους μέλους όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση και τον μικρό πληθυσμό της περιοχής αυτής (εν προκειμένω, ποια περιοχή θα καλύπτει το έργο και ο πληθυσμός αυτής).
- Αν η δραστηριότητα του Δικαιούχου απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε τοπικούς πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τα ειδικά (εγγενή) χαρακτηριστικά (π.χ. γλώσσα) της

δραστηριότητας, τον αριθμό και τον τόπο κατοικίας των χρηστών/πελατών του προϊόντος/υπηρεσίας, καθώς και το αμελητέο ποσοστό των πελατών από άλλα κράτη μέλη.

- Τον σκοπό του μέτρου που πρέπει να είναι άλλος από την αύξηση των δραστηριοτήτων του Δικαιούχου (γιατί τότε θα μπορούσε να προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη).
- Τυχόν ενδείξεις για ενδιαφέρον επενδυτών από άλλα κράτη μέλη να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες/προϊόντα.
- Την κατάσταση της σχετικής αγοράς εν γένει (τοπική και όχι διεθνής) τόσο για τον Δικαιούχο όσο και για τους ανταγωνιστές του και την κατάσταση του δικαιούχου (κύκλος εργασιών, δυναμικότητα υποδομών, μερίδιο αγοράς).
- Το χαμηλό ποσό της κρατικής χρηματοδότησης.

5. Σε αντίθετη περίπτωση, εφόσον δεν πληρούνται οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις της ανωτέρω ενότητας (4) της παρούσας γνωμοδότησης, και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα για τις προτεινόμενες δράσεις, συστήνεται αυτές να παρασχεθούν στο πλαίσιο των προβλεπόμενων περί Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος **(ΥΓΟΣ) δυνάμει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.**

Η ΥΓΟΣ είναι μια δημόσια υπηρεσία οικονομικού και κοινωνικού οφέλους που δεν παρέχεται καθόλου ή παρέχεται με μη επαρκείς όρους από την αγορά και την οποία το κράτος αναθέτει την παροχή της σε συγκεκριμένο Πάροχο, με συγκεκριμένες προδιαγραφές παροχής και τεκμηριωμένο κόστος το οποίο καλύπτεται ως αντιστάθμιση. Μια ΥΓΟΣ αφορά σε υπηρεσίες προς πολίτες προς το δημόσιο κοινό όφελος.

Σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι δημόσιες αρχές μπορούν να οργανώνουν και να χρηματοδοτούν τις ΥΓΟΣ όπως επιθυμούν, υπό τον όρο ότι οι σχετικές αντισταθμίσεις που χορηγούν δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο για την εκπλήρωση της αποστολής της ΥΓΟΣ με οικονομικά αποδεκτούς όρους, ήτοι προσδιοριζόμενες με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης υπό την μορφή αντιστάθμισης για την **παροχή ΥΓΟΣ και για συγκεκριμένες κατηγορίες κοινωνικών υπηρεσιών εφαρμόζεται η νέα Απόφαση (ΕΕ) 2025/2630 της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2025**, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης, για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, η οποία αφορά κρατικές ενισχύσεις που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες, ενδεικτικά όπως τη μακροχρόνια υγειονομική περίθαλψη, **τη μέριμνα του παιδιού**, την πρόσβαση και επανένταξη στην αγορά εργασίας, την κοινωνική στέγη, καθώς και την

περίθαλψη και την κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων **και καταργεί την Απόφαση 2012/21/ΕΕ της 20ης Δεκεμβρίου 2011.**

Επισημαίνεται ότι, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας υλοποίησης του θεσμικού πλαισίου για τις Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος και βάσει της αποκτηθείσας εμπειρίας, η ΕΥΚΕ-ΧΕ εντός του πρώτου διμήνου του έτους 2026 θα προβεί σε επικαιροποίηση του με Α.Π. 39499/ΕΥΚΕ5288/31-3-2017 εγγράφου με θέμα «Οδηγίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων τεκμηρίωσης στο πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων υπό μορφή αντιστάθμισης για παροχή δημόσιας υπηρεσίας». Στο πλαίσιο της εν λόγω επικαιροποίησης προβλέπεται η παροχή νέου προτύπου της Πράξης Ανάθεσης (που θα αντικαταστήσει τις Εκθέσεις τεκμηρίωσης ΥΓΟΣ) που καθορίζεται στο θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΥΓΟΣ. Ωστόσο, η επικαιροποίηση αφορά κατά κύριο λόγο την αναδιάταξη του περιεχομένου και του τύπου του εγγράφου και δεν θα δυσχεράνει την παροχή, από τους δυνητικούς δικαιούχους, των αναγκαίων στοιχείων για τις ανατιθέμενες ΥΓΟΣ, βάσει του νέου προτύπου.

Σχετικά με τους **ωφελομένους** στην υπό εξέταση Πρόσκληση, δεδομένου ότι είναι φυσικά πρόσωπα και δεν αποτελούν επιχειρήσεις, δεν τίθενται ζητήματα κρατικών ενισχύσεων προς αυτούς.

6. Σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της υπό εξέταση Πρόσκλησης και προκειμένου να καθοριστεί εκ των προτέρων με ασφάλεια, εάν οι Πράξεις που πρόκειται να υποβληθούν ενέχουν ή όχι στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, έχει καλυφθεί επαρκώς το θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. **Για λόγους πληρότητας του θεσμικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων**, στα «Έχοντας υπόψη» της Πρόσκλησης είναι αναγκαίο στο υπό στοιχείο (21) **να αντικατασταθεί η καταργηθείσα Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011**, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ) **με τη νέα Απόφαση (ΕΕ) 2025/2630** της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2025, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης, για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

7. Στο κεφάλαιο 3 «Επιλεξιμότητα» του σχεδίου της Πρόσκλησης συστήνεται στο τέλος της παραγράφου 3.4 να προστεθεί «με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

Επισημαίνεται ότι, στη συνέχεια, στην παράγραφο 3.5 «*Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας*» επαρκώς έχουν συμπεριληφθεί οι περιπτώσεις για την ύπαρξη ή μη κρατικών ενισχύσεων.

8. Γενική επισήμανση: Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή από την οικεία Διαχειριστική Αρχή, όσον αφορά στην χρηματοδότηση Πράξεων στους ίδιους ή σε άλλους Δικαιούχους Πράξεων παραπλήσιου περιεχομένου. Ενδεικτικά σε περίπτωση, κατά την οποία οι ανωτέρω Δικαιούχοι ή άλλοι Δικαιούχοι έχουν ήδη ή πρόκειται στο άμεσο μέλλον να αναλάβουν την υλοποίηση πράξεων **με συναφές αντικείμενο**, τότε η περιγραφή και διαστασιολόγηση των Πράξεων πρέπει να είναι σαφής ακριβής και ξεκάθαρη προς αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων ή και ενδεχόμενης σταυροειδούς χρηματοδότησης.

9. Υπενθυμίζεται ότι:

✓ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην **με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ 1162/27.10.2023 Εγκύκλιο** της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

Επισημαίνεται ότι, οι Πράξεις που θα υποβληθούν θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ, εφόσον η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι αποτελούν κρατική ενίσχυση και εντάσσονται στα αναφερόμενα ανωτέρω.

✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί **με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ** (όπως ισχύει αναλογικά), αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της Πράξης.

Υπενθυμίζεται ότι, η οικεία ΕΥΔ διατηρεί την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθότητας υπολογισμού των οικονομικών στοιχείων της χρηματοοικονομικής ανάλυσης καθώς και της επιλεξιμότητας των δαπανών των δράσεων της υπό αξιολόγησης Πράξης.

10. Τέλος, σημειώνεται ότι **η παρούσα γνωμοδότηση** παρέχεται **στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ** και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και **ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων**, έγγραφο στο οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της.

Εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της που εκφράζονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 10 από 10